

Plenum

Fredag 28.2.2025 kl. 13.00—13.28

5. Underrättelsetillsynsombudsmannens berättelse för år 2023

Berättelse B 14/2024 rd

Utskottets betänkande UndUB 2/2024 rd

Enda behandlingen

Talman Jussi Halla-aho: Ärende 5 på dagordningen presenteras för enda behandlingen. Till grund för behandlingen ligger underrättelsetillsynsutskottets betänkande UndUB 2/2024 rd. Nu ska riksdagen besluta om ett ställningstagande med anledning av berättelsen. — Debatt. Ledamot Löfström, varsågod.

Debatt

13.04 **Mats Löfström r** (esittelypuheenvuoro): Ärade herr talman, arvoisa puhemies! [Hälinää — Puhemies koputtaa] Käsiteltävänä on Tiedusteluvalvontavaltuutetun kertomus vuodelta 2023. Kyseessä on järjestyksessä viides valtuutetun vuosikertomus. Valiokunta on lisäksi vastaanottanut kertomusta täydentävän salassa pidettävän selvityksen valtuutetun toiminnasta kertomusvuonna.

Valiokunta käsittelee mietinnössä jo vakiintuneeksi käyneeseen tapaansa tiedustelutoiminnan valvontaa vuonna 2023 muidenkin toimijoiden kuin valtuutetun osalta ja muutenkin laajemmin kuin valtuutetun kertomus itsessään antaisi aiheita. Mietinnössä käsitellään tiedusteluvalvontavaltuutetun toiminnan lisäksi muun muassa siviili- ja sotilastiedustelun painopisteiden asettamista ja asetettujen painopisteiden toteutumaa, ylimpien laillisuusvalvojen tiedustelun kannalta merkityksellistä valvontatoimintaa, tietosuoja-valtuutetun tiedusteluviranomaisiin kohdistamaa valvontatoimintaa samoin kuin sisä- ja puolustusministeriön sekä tiedusteluviranomaisten itsensä toimeenpanemaa sisäistä laillisuusvalvontaa. Mietinnössä on tullut tavaksi kertoa myös valiokunnan omasta toiminnasta asianomaisena kertomusvuonna. Valiokunnan mietinnöstä on näin muotoutunut laajahko tiedustelutoiminnan valvontatyötä esittelevä ja arvioiva asiakirja.

Arvoisa herra puhemies! Tiedusteluvalvontavaliokunta asetettiin vuoden 2023 eduskuntavaalien ja hallituksen muodostamisen jälkeen vasta syyskuussa niin, että valiokunta pääsi pitämään järjestäytymiskokouksensa 22. päivä syyskuuta 2023. Valiokunta ehti siksi pitää vuoden 2023 valtiopäivillä vain 16 kokousta. Eduskunnan työjärjestyksen 17 §:n 2 momentin mukaan tiedusteluvalvontavaliokunta asetetaan ymmärrettävistä syistä — muista valiokunnista poiketen — vasta sen jälkeen, kun valtioneuvosto on eduskuntavaalien jälkeen tullut nimitetyksi. Eduskunta tosin voi puhemiesneuvoston ehdotuksesta päättää toisin ja asettaa valiokunnan aiemminkin.

Arvoisa puhemies! Tiedusteluvalvontavaltuutetun toiminnon valvontatyö kertomusvuonna on ollut hyvää ja kattavaa. Valvontakäyntien suuri määrä ja se, että valtuutettu on

Punkt i protokollet PR 15/2025 rd

osallistunut kaikkiin Helsingin käräjäoikeuden tiedustelumenetelmiä koskeneisiin istuntoihin, kertovat valvonnan intensiivisyydestä. Valtuutetun toiminnon valvontatyö on monipuolistumassa ja saamassa uusia muotoja. Toiminto on käynnistänyt esimerkiksi teematarkastuksia, jotka ovat kohdistuneet muun muassa tietoliikennetiedustelun toteuttamiseen ja tiedustelumenetelmillä hankittujen tietojen käsittelyyn. Kertomusvuonna valtuutetun toiminto on ryhtynyt käynnistämään yhteistyötä tiedustelututkimusta ja -opetusta harjoittavien yliopistojen kanssa.

Ärade herr talman! Underrättelsetillsynsombudsmannens årsrapport har utvecklats. För första gången innehåller den bland annat statistiska uppgifter i form av åskådliga grafiska framställningar om antalet övervakningsbesök som ombudsmannen har gjort, utredningsbegäran och överklagan som har lämnats till ombudsmannen, ombudsmannens utlåtanden och finansieringen av ombudsmannens verksamhet. Uppdraget, visionen och de strategiska riktlinjerna för ombudsmannens verksamhet presenteras också i en bilaga till rapporten.

Arvoisa puhemies! Valiokunta on saanut tiedusteluvalvontavaltuutetulta vuosikertomusta täydentävän kirjallisen selvityksen. Julkisen vuosikertomuksen salassa pidettävä täydennys on valiokunnalle hyödyllinen. Vastaisuudessa on valiokunnan mielestä kuitenkin aiheellista kiinnittää vielä huomiota julkisen kertomuksen ja sen salassa pidettävän täydennyksen suhteeseen ja harkita, onko valtuutetun toiminnasta ja toimenpiteistä mahdollista esittää nykyistä laajemmin tietoja itse julkisessa kertomuksessa.

Tiedustelutoiminnan valvonnasta annettuun lakiin tehty lisäys tiedusteluvalvontavaltuutetun sijaisesta mahdollisti valtuutetun sijaisena toimivan johtavan asiantuntijan viran täytön 1. toukokuuta 2023 lukien. Valiokunta on pitänyt ja pitää varsin tärkeänä, että tiedusteluvalvontavaltuutetulla on toimiva sijaisuusjärjestely.

Tiedusteluvalvontavaltuutetun toiminnassa tiedustelumenetelmien käytön valvonta on ennakkollista, reaaliaikaista ja jälkikäteistä. Valvontatoiminta on painottunut ennakkollisen ja reaaliaikaisen valvonnan muotoihin. Reaaliaikainen ja jälkikäteinen laillisuusvalvonta on luonteeltaan tapauskohtaista. Ennakollinen laillisuusvalvonta operoi yleisellä tasolla. Sen yhteydessä valtuutettu voi tarkastaa systeemiä seikkoja, kuten valvonnan kohteena olevan toiminnan organisointia ja ohjeistusta. Valtuutettu toteaa kertomuksessaan valiokunnan mielestä aivan oikein, ettei valtuutetun harjoittama ennakollinen tai reaaliaikainen valvonta saa valtuutetun itsenäisyyden ja riippumattomuuden säilyttämisen takia muodostua suojelupoliisin tai sotilastiedusteluviranomaisen yksittäistapauskohtaisena neuvonantajana toimimiseksi tai tiedustelutoiminnan operatiiviseen johtamiseen osallistumiseksi.

Tiedusteluvalvontavaltuutetun valvontatoiminnan luonteesta johtuu, että valtuutettu ohjaa valvottavia lähinnä esittämällä epävirallisia moittivia tai ohjaavia käsityksiä. Valtuutettu on saattanut valvottaviensa tietoon näkemyksensä tietoliikennetiedustelun teknistä toteuttamista ja tietoliikennetiedustelun käytöstä ilmoittamista koskevissa asioissa. Lisäksi kertomusvuonna on käynnistetty yhden asian alustava laillisuusvalvonnallinen selvittäminen, mikä on vuoden 2024 puolella johtanut asian esitutkintaan ilmoittamiseen. Valiokunta on saanut tiedusteluvalvontavaltuutetulta ja suojelupoliisilta selvitykset esitutkintaan ilmoittamiseen johtaneista tapahtumista ja esitutkintaan ilmoittamisen perusteista. Asiassa on sittemmin aloitettu esitutkinta. Valiokunta seuraa prosessin etenemistä. Tapahtumat itsessään antavat aiheen muistuttaa, kuinka tärkeää on, että tiedustelutoiminnan käytännön

Punkt i protokollet PR 15/2025 rd

operaatioista vastaavat pitävät itse yllä lainsäädännön ja perus- ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen perustuvaa, oikeusvaltion viranomaiselle ominaista tiedustelukulttuuria.

Arvoisa herra puhemies! Valtuutetun toiminnon resurssien riittävyyttä on arvioitava valvonnan kohteena olevan toiminnan volyymin kasvaessa. Erityistä huomiota on nykyisessä tilanteessa kiinnitettävä siihen, että Suomen asema Naton jäsenenä lisää Suomen tiedusteluviranomaisten yhteistyötä Naton ja sen jäsenmaiden viranomaisten kanssa. Tällä on vaikutuksia tiedusteluvalvontavaltuutetun toiminnon valvontatehtävien luonteeseen ja määrään. Valiokunta kehottaa valtioneuvostoa seuraamaan ja arvioimaan tiedustelun valvontaan osoitettujen resurssien riittävyyttä nykyisiin ja nähtävissä oleviin tuleviin tarpeisiin nähden sekä tarvittaessa ryhtymään toimenpiteisiin toiminnon resurssien pitämiseksi valvontatoiminnan tehokkuuden ja kattavuuden turvaamisen vaatimalla tasolla.

Haluan kiittää myös kaikkia valiokunnan jäseniä hyvästä yhteistyöstä tänä vuonna. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pauli Kiuru, olkaa hyvä.

13.13 Pauli Kiuru kok: Arvoisa herra puhemies! Kiitos valiokuntamme puheenjohtajalle mietinnön esittelystä.

Puhun tässä omassa puheessani varapuheenjohtajan roolissa.

Mietintö oli yksimielinen. Saimme joulukuussa valiokunnassa valmiiksi mietintömme tiedusteluvalvontavaltuutetun kertomuksesta vuodelta 23. Saamamme käsityksen mukaan tiedustelukulttuurimme on lainsäädäntömme kunnioittavaa, ammattitaitoista ja oikeusvaltiolle ominaista. Kansalaisten perus- ja ihmisoikeuksia ei loukata.

Tiedustelulainsäädäntömme tuli voimaan vuonna 2019. Ilman mahdollistavaa lainsäädäntöä tiedusteluviranomaiset eivät voisi harjoittaa tehtäviensä kiitettävästi. Olimme pitkään pahasti jäljessä muihin maihin verrattuna. Jälkeenpäin voi aiheellisesti sanoa, että saimme lait voimaan viime tingassa ennen kansainvälisen turvallisuustilanteen kiristymistä.

Puhemies! Suomi liittyi Naton jäseneksi keväällä 23. Se paransi entisestään tiedusteluviranomaistemme yhteistyötä ja tuloksellisuutta Naton ja sen jäsenmaiden kanssa.

Tiedusteluun liittyy perus- ja ihmisoikeusnäkökulmia. Kansalaisten on voitava luottaa siihen, ettei heidän yksityisyyttään loukata ja että annettuja viranomaisoikeuksia käytetään kurinalaisesti laissa tarkoitetulla tavalla.

Tiedustelutoiminnan laillisuuden, asianmukaisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden valvonta on tiukkaa ja moniportaista. Tiedusteluvalvontavaliokunta vastaa parlamentaarisesta valvonnasta. Tiedusteluvalvontavaltuutetulla ja valiokunnalla on oikeus saada salassapitosäynnösten estämättä viranomaisilta ja muilta julkista tehtävää hoitavilta tarvitsemansa tiedot. Valiokunta on saanut tiedusteluvalvontavaltuutetun kertomusta täydentävän salassa pidettävän selvityksen valtuutetun toiminnasta.

Valiokunnassa pidämme tärkeänä, että laillisuusvalvonnassa oikeusasiamies ja tiedusteluvalvontavaltuutettu keskustelevat valvonnan käytännön toteutuksesta ja lain tulkintaan liittyvistä kysymyksistä. Sama koskee kysymystä siitä, missä laajuudessa valtuutetun kertomuksessa voidaan mennä yksityiskohtiin turvallisuuden vaarantumatta.

Puhemies! Suomen asema Naton jäsenenä lisää tiedusteluyhteistyötä kumppanimaiden kanssa. Tämä on huomioitava tiedusteluvalvontavaltuutetun resurssien riittävyydessä. — Kiitos.

Punkt i protokollet PR 15/2025 rd

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Joona Räsänen, olkaa hyvä.

13.16 Joona Räsänen sd: Arvoisa puhemies! Kiitos koko valiokunnalle erittäin hyvästä mietinnöstä. Se lukien päättyy kyllä siihen johtopäätökseen, että luojan lykky, että meillä on tiedustelulainsäädäntö voimassa ja se toimii.

Niin kuin sekä valiokunnan puheenjohtaja että valiokunnan varapuheenjohtaja tässä kuvasivat, meillä Suomessa on pystytty yhdistämään samaan aikaan sekä turvallisuuden lisääminen että myös se, että kunnioitamme kansalaisten yksityisyydensuojaa. Eli samalla pystymme yhdistämään sen, että olemme enemmän turvassa kuin aikaisemmin, mutta teemme sen siten, että kunnioitamme ihmisten perusoikeuksia. Minusta tämä on hyvä tässäkin tilanteessa todeta, koska kun muistelee sitä keskustelua vaalikaudella 2015—2019, kun tätä lainsäädäntöä tehtiin, niin silloin aika moni asiantuntija oli sitä mieltä, että ei tällaista lainsäädäntöä voida tehdä, että tämä lainsäädäntö loukkaa liikaa esimerkiksi kansalaisten yksityisyydensuojaa, että emme voisi säätää sellaista tiedustelulainsäädäntöä, joka lisäisi Suomen turvallisuutta. No, onneksi eduskunta sääti, lait on saatu voimaan, ne toimivat, ja niin kuin tästäkin mietinnöstä voimme lukea, niillä on pystytty parantamaan Suomen turvallisuutta. Eipä ole juuri nyt enää kuulunut niiden samojen asiantuntijoiden puheenvuoroja siitä, että pitäisi purkaa se tehty lainsäädäntö. [Timo Heinosen välihuuto]

Minkä takia totean tämän? Totean tämän siksi, että tässä talossa sittemminkin on tullut välillä eteen esimerkkejä, joissa olemme haluamassa parantaa kansakunnan turvallisuutta muuttamalla joitakin lakeja ja jotkut asiantuntijat ovat aina olleet sitä mieltä, että se on väärin. Mutta onneksi tämä talo pääsääntöisesti on hyvin yksituumaisesti pystynyt viemään lainsäädäntöä eteenpäin siten, että sillä on parannettu Suomen turvallisuutta. Tästä hyvänä esimerkkinä on tämä tiedustelulainsäädäntö, joka silloin aikanaan myös kohtuullisen suurella yksituumaisuudella tässä salissa hyväksyttiin — totta kai silloinkin muutamat tahot tätä vastustivat. Tämä on varmaan hyvä muistaa jälleen tänä keväänä, kun pohdimme muiden lainsäädäntöjen kehittämistarpeita ja säätämistarpeita: muistetaan, että vaikka on tilanteita, joissa jotkut asiantuntijat ovat sitä mieltä, että jotain lainsäädäntöä ei pidä tehdä, niin eipä ole jälkikäteen tullut porukkaa sanomaan, että purkakaa tämä, ettei tämä nyt lisännyt kukaan Suomen turvallisuutta.

Onneksi tämä talo välillä pitää oman päänsä ja tekee sellaisia lakeja, jotka lisäävät suomalaisten turvallisuutta. Tiedusteluvalvontavalikokunnan mietintöä kun lukee, niin todella päättyi siihen johtopäätökseen, että onneksi meillä on nyt nämä tiedustelulait voimassa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Puhujalista on nyt niin lyhyt, että en avaa debattia. — Edustaja Koponen, olkaa hyvä.

13.19 Ari Koponen ps: Arvoisa puhemies! Kiitos valiokunnan puheenjohtajalle kertomuksen esittelystä, ja varapuheenjohtajakin nosti esiin tärkeän asian, että kertomus oli yksimielinen.

Geopoliittinen tilanne Euroopassa on kiristynyt, hybridi-vaikuttaminen ja kyberuhat lisääntyvät. Suomen pitää olla tässä tilanteessa hereillä. Tällaisessa maailmantilanteessa on välttämätöntä, että Suomen tiedustelutoiminta on tehokasta. Meidän on varmistettava, että valvontajärjestelmämme toimivat saumattomasti ja pystyvät vastaamaan nopeasti muuttuviin uhiin.

Punkt i protokollet PR 15/2025 rd

Tiedustelutoiminnan painopisteet on asetettava huolellisesti ja perustuen ajankohtaiseen uhka-arvioon. Sotilastiedustelun ja siviilitiedustelun tehtävien tulee vastata muuttuvaan turvallisuusympäristöön, mutta niiden käytön on aina oltava oikeasuhtaista ja laillisuusvalvonnan piirissä.

Puhemies! Suomen tiedusteluvalvontajärjestelmä on kehittynyt merkittävästi viime vuosina. Meidän on jatkossakin varmistettava, että valvonta toimii tehokkaasti, jotta kansallinen turvallisuus ja kansalaisten oikeudet pysyvät tasapainossa.

Puhemies! Kansallisturvallisuus on kaiken perusta. Tässä työssä on tiedusteluvalvontavaliokunnalla tärkeä rooli.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Heinonen, olkaa hyvä.

13.20 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Hyvät edustajakollegat! Olemme kuulleet hyviä puheenvuoroja tässä salissa, ja niin kuin tässä edellä tiedusteluvaliokunnan puheenjohtaja Löfström esitteli tämän mietinnön ja hänen peräänsä puhunut valiokunnan varapuheenjohtaja Kiuru totesi, maamme tiedustelukulttuuri on hyvä ja lainsäädäntöä noudattava. Täytyy todeta edustajakollega Räsäselle, että piditte erinomaisen puheenvuoron: Juuri tästä tässä oli isossa kuvassa kysymys. Me olimme liian pitkään sellaisessa tilanteessa, että meidän turvallisuus oli yhdeltä keskeiseltä osalta muiden maiden hyväntahtoisuuden varassa. Ei ole pitkä aika siitä, kun tässäkin talossa tietoa saatiin eri länsimailta siitä, että meidän maahan oli tehty erilaisia iskuja tietyistä ilmansuunnista. Ne olivat puhtaasti muiden maiden tiedustelupalvelujen tiedon varassa; nyt me tältä osalta olemme oikeassa asennossa.

Suojelupoliisi on tässä keskeisenä. Suojelupoliisin työ perustuu siis tähän säädettyyn siviilitiedustelulainsäädäntöön, ja tiedustelu on suojelupoliisin toiminnan ytimessä. Suopon tehtävä on hankkia ennakoivaa ja merkityksellistä tietoa kansallista turvallisuutta uhkaavista asioista, ja niin kuin tässä kuulumme, näin on toimittu. Kyberturvallisuus on monen viranomaisen välistä yhteistyötä kuitenkin tänä päivänä.

Tietoteknisten haavoittuvuuksien hyväksikäytöltä suojautuminen vaatii jatkuvaa tietoturvatyötä. Yksi Venäjän hyökkäyssodan vaikutuksista on ollut kybervakoilun merkityksen korostuminen, koska Venäjän henkilötiedustelu on vaikeutunut. Vakoilua harjoittavalle valtiolle kybervakoilu on itse asiassa hyvin edullinen ja tehokas keino hankkia merkittävä määrä luottamukselliseksi tarkoitettua tietoa. Kybervakoilun kohde ei välttämättä itse huomaa joutuneensa vakoilun kohteeksi, ja näin maallemme kävi ennen tämän lainsäädännön säätämistä. Meillä ei ollut tietoa, että meidän maahan on kohdistunut tiettyjä toimenpiteitä.

Arvoisa puhemies! Sitten tietysti oma osansa on sotilastiedustelu, joka on myös keskeinen osa maamme turvallisuutta. Se tukee Puolustusvoimien ja valtionjohdon päätöksentekoa tarjoamalla tänä päivänä ajantasaista tiedustelutietoa päätöksentekijöille. Tiedustelu auttaa ennakoimaan uhkia ja varmistamaan maamme puolustuksen tehokkuuden erityisesti geopolitisesti haasteellisessa ympäristössä. Suomen sotilastiedustelu on esimerkiksi kertonut, että Venäjä todennäköisesti lisää kaikkien laaja-alaisen vaikuttamisen keinojen käyttöä lähitulevaisuudessa. Toisaalta sotilastiedustelu on tuonut esille myös mahdollisuuden, että Venäjä tulee käyttämään ilkivaltaa ja jopa vahingontekoa, joista itse asiassa myös suojelupoliisi on kertonut ja sabotaasiin erikoistuneet tutkijat ovat meitä varoittaneet.

Punkt i protokollet PR 15/2025 rd

Valvonta on tässä keskeisessä roolissa, niin kuin valiokunnan puheenjohtaja Löfström hyvin esille toi. Tiedusteluvalvontavaltuutettu on keskeisessä roolissa tässä mutta myös se, että meillä on hyvä, toimiva yhteistyö näiden eri toimijoiden kanssa. Se ei saa olla liikaa siiloutunutta, liian erillistä, vaan meidän pitää pystyä hyödyntämään tehokkaasti tätä kokonaisuutta, sillä näissäkin kysymyksissä isolta osin asiat ovat toisiinsa nivoutuvia eivätkä välttämättä selkeästi toisistaan irrallaan olevia — alleviivaan siis yhteistyön ja myös koordinaation tarpeellisuutta.

Arvoisa puhemies! Viimeisenä resurssit. Niin kuin puheenjohtaja Löfström ja varapuheenjohtaja Kiuru esille toivat, tiedusteluvalvonta vaatii riittävät resurssit ja niitä pitää siinä suhteessa lisätä, kun tiedustelun määrä lisääntyy, sillä samassa suhteessa myös valvonnan määrä tulee kasvamaan. Mutta alleviivaan myös sitä, että meidän tiedustelutoimijoilla, niin siviilitiedustelun kuin sotilastiedustelunkin puolella, pitää olla riittävät resurssit tehdä tätä työtä, sillä silloin se on parhaiten toiminut, kun tavallinen suomalainen ei sitä arjessaan millään tavalla huomaa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pian alkavan suuren valiokunnan kokouksen vuoksi joudumme keskeyttämään tämän keskustelun ja asian käsittelyn. Edustaja Hännisellä on vielä mahdollisuus pitää kolmen minuutin puheenvuoro paikalta, mutta pidempään ei ole nyt mahdollisuuksia. — Olkaa hyvä, edustaja Hänninen.

13.26 Juha Hänninen kok: Kiitos, arvokas puhemies! Suomen turvallisuusympäristö on muuttunut nopeasti, ja siihen vastaaminen edellyttää tiedustelutoiminnan ajantasaista ja tehokasta valvontaa. Tiedusteluvalvontavaliokunnan mietinnössä on nostettu esiin, kuinka tiedusteluvalvontavaltuutetun työ on keskeisessä roolissa varmistamassa, että tiedustelu tapahtuu lainmukaisesti ja perus- ja ihmisoikeuksia kunnioittaen.

Arvoisa puhemies! Valiokunnan mietinnön mukaan on olennaista, että Suomen tiedustelutoiminta kykenee tehokkaasti havaitsemaan ja estämään kansallista turvallisuutta uhkaavat toimet. Erityisesti Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset ja muuttunut turvallisuuspoliittinen tilanne ovat lisänneet tiedustelun merkitystä. Tiedustelumenetelmien käyttö on kohdistettava vain vakaviin uhkiin, ja valvonnan on oltava jatkuvaa ja huolellista. Tiedustelumenetelmien tehokas käyttö edellyttää, että niiden valvonta on riittävän tiivistä ja läpinäkyvää, ilman että se vaarantaa operatiivista tehokkuutta.

Arvoisa herra puhemies! Tiedusteluvalvontavaliokunta on myös painottanut laillisuusvalvonnan merkitystä. Tiedusteluvalvontavaltuutetun valvonta on ollut intensiivistä, ja sen vaikutus näkyy myös siinä, että Suomi pystyy vastaamaan nykypäivän turvallisuusuhkiin oikeudenmukaisesti ja tehokkaasti. On tärkeää, että parlamentaarinen valvonta pysyy vahvana ja että lainsäätäjät seuraavat jatkuvasti tiedustelutoiminnan kehitystä. Tiedustelu on turvallisuutemme kannalta kriittinen elementti, ja sen tulee jatkossakin olla vahvasti laillisuusvalvonnan alaisuudessa — kansallinen turvallisuus ensin. — Kiitos.

Riksdagen avbröt debatten och behandlingen av ärendet.